

Delg. kvitto

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för Bjursjöaltaret i Skellefteå kommun

(3 bilagor)

Uppgifter om reservatet

Namn	Bjursjöaltaret
Skyddsform	Naturreservat, nr: 2402174
Kommun	Skellefteå
Läge	Ca 25 km NV Robertsfors
Ekonomisk karta	21K 8-9 d-e
Mittkoordinat	X: 1721500, Y: 7145000
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Reservatets gräns framgår av bifogad karta
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden
Fastighet	Fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	174 ha
Areal produktiv skog	138,5 ha
-vatten	26,3 ha
- skyddad prod. skog	138,5 ha
Naturtyper	- Tallskog av lingonristyp (2.1.1.4) 19 ha - Granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1) 105 ha - Sumpgranskog av ristyp (2.1.2.3) 11,3 ha - Granskog av lågörttyp (2.1.2.4) 3,2 ha - Tallmosse av ristyp (3.1.1.3) 9,5 ha
<i>klassificering enligt "Vegetationstyper i Norden", 1994</i>	

Beskrivning av reservatet

Objektet ligger i Skellefteå kommuns allra sydligaste del, några kilometer sydväst om Bygdsiljum och består av Bjursjöaltarets branta nordsluttning som sträcker sig ned till Bjursjön ca 200 m.ö.h. I området finns två markerade bergstoppar; Yttre-Bjursjöaltaret (ca 328 m.ö.h.) och Inre-Bjursjöaltaret (ca 345 m.ö.h.). Söder om Inre-Bjursjöaltaret ligger två mindre tjärnar, Bergtjärnen och Blytjärnen, som omges av små myrområden. Vid Bjursjön finns lämningar av ett gammalt torp. De

omgivande lägdorna och gårdsplanen har emellertid nästan helt växt igen och omgivningarna består idag av lövrik yngre skog.

I Bjursjöaltarets nordsluttning växer en mycket gammal grandominerad naturskog med inslag av tall, grov asp och enstaka björk och sälg. Skogen är starkt olikåldrig, vildvuxen och är av brandrefugial karaktär. Riktigt gamla granar förekommer spridda i sluttningen, ofta har granarna höga rotsocklar, trots att markfuktigheten inte är särskilt hög. Lågor förekommer allmänt liksom naturliga stubbar och döda och döende träd. Kryptogamfloran är rik och artsammansättningen tyder på att skogen har lång kontinuitet av såväl barrträd och lövträd som död ved. Hänglavar förekommer allmänt, däribland en rik förekomst av violettgrå tagellav. Lunglav förekommer sparsamt på asp och sälg och på asparna förekommer även skinnlav allmänt och gelélavar på enstaka träd.

Födosöksspår av tretåig hackspett förekommer i området liksom talrika spår av andra hackspettar. Området var dessutom en av de sista häckningsplatserna för vittryggig hackspett i Västerbottens inland.

Även markfloran i området har höga kvaliteter. Skogen är av örtrik blåbärsristyp och lågörter som harsyra och ögonpyrola växer spridda i sluttningen. Mitt i området finns också två markerade, ravinartade drag med frodig vegetation av ormbunkar och högörter, däribland majbräken, ormbär, vispstarr, nordisk stormhatt och torta. Bland övriga arter som påträffats i området finns: rynkskinn, rosenticka, ullticka, kötticka, doftticka, brunpudrad nållav, lunglav, stiftgelélav, skinnlav, violettgrå tagellav, lavskrika och tretåig hackspett (spår).

Ärendets beredning

Bjursjöaltarets höga naturvärden har bl.a. uppmärksammats i samband med inventeringar utförda av Skellefteå kommun under 1996 (Skogar med höga naturvärden). Delar av området har också varit avsatta som naturområde av Holmen Skog AB. Länsstyrelsen har besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Under 2000 togs första kontakten med Holmen för att informera om länsstyrelsens planer. Eftersom området getts hög prioritet i länsstyrelsens arbete med att bevara hotade naturtyper begärde länsstyrelsen, i slutet av 2005, klartecken från Naturvårdsverket om att påbörja reservatsbildning. Efter att ha fått ett godkännande från Naturvårdsverket påbörjades reservatsbildningsprocessen och därefter genomfördes värdering av marken. I början av 2006 upprättades avtal mellan parterna där staten, genom Naturvårdsverket, köpte marken.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda parter. Samtliga instanser som inkommit med yttrande tillstyrker förslaget. SGU tillstyrker förslaget under förutsättning att prospekteringsverksamhet görs disponibel i reservatsbestämmelserna, detta med hänvisning till att området är prospekteringsintressant och ligger inom den s.k. "Burträskförkastningen". Inga undersökningstillstånd enligt minerallagen berör dock reservatet. Remissinstansernas synpunkter har beaktats i länsstyrelsens beslut.

Ändamålet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara områdets ursprungliga karaktär av naturskog och dess biologiska mångfald genom att skydda, återställa och nyskapa värdefulla naturmiljöer. Reservatets skötsel ska syfta till att bevara och utveckla områdets naturskogskaraktär och artuppsättning. Inom ramen för det primära syftet kan reservatet dessutom nyttjas för rörligt friluftsliv, undervisning och forskning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

Motiv för beslutet

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och värdet av dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet ökar i takt med detta. Inom den naturgeografiska region (30 a) där Bjursjöaltaret är beläget utgör arealen skyddad naturskog endast 0,3 % av den totala skogsmarksarealen. Bjursjöaltaret har påverkats av få skogsbruksingrepp under modern tid vilket medfört att skogen utvecklat en genuin naturskogskaraktär och området är ett av få kvarvarande områden av denna typ i länets östliga del. Av dessa skäl anser länsstyrelsen att området ska skyddas som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning.
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon, undantag medges för uttransport av fälld älg samt för snöskoter vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnärlingsmedel,

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt fastställd skötselplan.
4. undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon; undantag medges för snöskoter vintertid på markerad skoterled på snötäckt, väl tjälad mark,

2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur, undantag medges för den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap 5, 6 och 30 §§ ska inte utgöra hinder för åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet enligt skötselplanen.

Föreskrifter rörande förvaltningen av reservatet (3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken 1998:1252)

---

1. Länsstyrelsen i AC-län ska vara naturvårdsförvaltare,
2. Förvaltaren ansvarar för att reservatet märks ut enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar,
3. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse för syftena med reservatet är:

7 kap 29a-b §§ MB med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl. Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt

7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Hur man överklagar

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar till regeringen, se bilaga 3.

Lorentz Andersson

Per-Anders Blomqvist

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Holmen Skog AB, Distrikt Umeå, 903 47 Umeå
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Naturskyddsföreningen, Patrik Nygren, Västra Hökmark 232, 930 10
Lövånger
Naturvårdsregistret
Naturvårdsverket, områdesskyddsenheten, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skellefteå kommun, Bygg- och miljökontoret, Trädgårdsgatan 6, 931 85
Skellefteå
Skogsstyrelsen, Box 294, 901 06 Umeå